Zbierka súdnych rozhodnutí

ROZSUDOK SÚDNEHO DVORA (tretia komora)

z 11. novembra 2021 *

Obsah

Právny rámec . . . 3

Právo Únie . . . 3

Nariadenie (ES) č. 1346/2000 . . . 3

Smernica 2004/38 . . . 4

Nariadenie (EÚ) č. 492/2011 . . . 4

Právo Spojeného kráľovstva . . . 5

Pravidlá týkajúce sa účinku vyhlásenia konkurzu na dôchodkové nároky vyplývajúce zo schválených dôchodkových systémov . . . 5

Pravidlá týkajúce sa účinku konkurzu na dôchodkové nároky vyplývajúce z neschválených dôchodkových systémov . . . 7

Spor vo veci samej a prejudiciálne otázky . . . 7

O prejudiciálnych otázkach . . . 12

Úvodné pripomienky . . . 12

O existencii obmedzení slobody usadiť sa . . . 14

O existencii odôvodnenia obmedzenia slobody usadiť sa . . . 19

O existencii naliehavého dôvodu všeobecného záujmu, ktorý môže odôvodniť obmedzenie slobody usadiť sa . . . 19

O proporcionalite obmedzenia slobody usadiť sa . . . 20

O trovách . . . 22

* Jazyk konania: angličtina.

„Návrh na začatie prejudiciálneho konania – Voľný pohyb osôb – Občianstvo Únie – Článok 21 ZFEÚ – Sloboda usadiť sa – Článok 49 ZFEÚ – Rovnosť zaobchádzania – Smernica 2004/38/ES – Článok 24 ods. 1 – Právna úprava Spojeného kráľovstva Veľkej Británie a Severného Írska, ktorá v zásade úplné a automatické vylúčenie dôchodkových nárokov vyplývajúcich z dôchodkového sporenia z konkurznej podstaty podmieňuje požiadavkou schválenia dotknutého dôchodkového sporenia na daňové účely – Uloženie tejto požiadavky v konaní o vyhlásení konkurzu na majetok občana Únie, ktorý uplatnil svoje právo na voľný pohyb, aby trvalo vykonával samostatnú zárobkovú činnosť v Spojenom kráľovstve – Dôchodkové nároky, ktoré tomuto občanovi Únie vyplývajú z dôchodkového sporenia zriadeného a schváleného na daňové účely v členskom štáte jeho pôvodu – Vylúčenie týchto dôchodkových nárokov z využitia výhody uvedeného vylúčenia z konkurznej podstaty – Uplatnenie režimu vylúčenia z konkurznej podstaty, ktorý je výrazne nevýhodnejší pre úpadcu, na tieto dôchodkové nároky“

Vo veci C-168/20,

ktorej predmetom je návrh na začatie prejudiciálneho konania podľa článku 267 ZFEÚ, podaný rozhodnutím High Court of Justice (England & Wales), Chancery Division (business and property courts, insolvency and companies list) [Vrchný súd (Anglicko a Wales), oddelenie pre daňové a majetkové spory (obchodné a majetkové súdy, register insolventnosti a spoločností), Spojené kráľovstvo] z 30. marca 2020 a doručený Súdnemu dvoru 22. apríla 2020, ktorý súvisí s konaním:

BJ, konajúci ako správca konkurznej podstaty pána M,

OV, konajúci ako správca konkurznej podstaty pána M.

proti

pani M,

MH,

ILA,

pánovi M,

SÚDNY DVOR (tretia komora),

v zložení: predsedníčka druhej komory A. Prechal (spravodajkyňa), vykonávajúca funkciu predsedníčky tretej komory, sudcovia J. Passer, F. Biltgen, L. S. Rossi a N. Wahl,

generálny advokát: M. Szpunar,

tajomník: A. Calot Escobar,

so zreteľom na písomnú časť konania,

so zreteľom na pripomienky, ktoré predložili:

– BJ a OV, konajúci ako správcovia konkurznej podstaty pána M., v zastúpení: D. J. Rhee, QC, C. Harrison, barrister, a I. Gill, solicitor,

– pani M, MH, ILA a pán M, v zastúpení: G. Peretz, QC, J. Briggs, barrister, a S. Gilchrist, solicitor,

– Európska komisia, v zastúpení: L. Armati, L. Malferrari a M. Wilderspin, splnomocnení zástupcovia,

so zreteľom na rozhodnutie prijaté po vypočutí generálneho advokáta, že vec bude prejednaná bez jeho návrhov,

vyhlásil tento

Rozsudok

1 Návrh na začatie prejudiciálneho konania sa týka výkladu článkov 21 a 49 ZFEÚ, ako aj smernice Európskeho parlamentu a Rady 2004/38/ES z 29. apríla 2004 o práve občanov Únie a ich rodinných príslušníkov voľne sa pohybovať a zdržiavať sa v rámci územia členských štátov, ktorá mení a dopĺňa nariadenie (EHS) 1612/68 a ruší smernice 64/221/EHS, 68/360/EHS, 72/194/EHS, 73/148/EHS, 75/34/EHS, 75/35/EHS, 90/364/EHS, 90/365/EHS a 93/96/EHS (Ú. v. EÚ L 158, 2004, s. 77; Mim. vyd. 05/005, s. 46).

2 Tento návrh bol podaný v rámci sporu, ktorého účastníkmi sú na jednej strane BJ a OV, konajúci ako správcovia konkurznej podstaty pána M. (ďalej len „konkurzní správcovia“), a na druhej strane pani M, MH, ILA a pán M (ďalej spolu „pán M. a i.“), ktorý sa týka požadovania dôchodkových nárokov pána M., írskeho štátneho príslušníka, vyplývajúcich z dôchodkového sporenia zriadeného v Írsku a schváleného podľa írskeho daňového práva, v prospech konkurznej podstaty, zo strany konkurzných správcov.

Právny rámec

Právo Únie

Nariadenie (ES) č. 1346/2000

3 Článok 3 nariadenia Rady (ES) č. 1346/2000 z 29. mája 2000 o konkurznom konaní (Ú. v. ES L 160, 2000, s. 1; Mim. vyd. 19/001, s. 191), nazvaný „Medzinárodná súdna právomoc“, v odseku 1 stanovoval:

„Právomoc na začatie konkurzných konaní majú súdy členského štátu, na ktorého území sa nachádza centrum hlavných záujmov dlžníka. Pri obchodných spoločnostiach a u právnických osôb sa v prípade neprítomnosti dôkazu o opaku za centrum hlavných záujmov považuje miesto, kde majú svoje registrované sídlo.“

4 Podľa článku 4 tohto nariadenia s názvom „Príslušné právo“:

„1. Ak v tomto nariadení nie je stanovené inak, konkurzné konania a ich účinky sa riadia právom členského štátu, na území ktorého sa toto konanie začne; tento štát sa ďalej označuje ako ‚štát, v ktorom sa konanie začne‘.

2. Právo štátu, v ktorom sa konanie začne, stanoví podmienky začatia takéhoto konania, jeho vedenie a uzavretie. Stanoví najmä:

…

b) majetok, ktorý [je] súčasťou konkurznej podstaty, a spôsob zaobchádzania s majetkom, ktorý dlžník nadobudol alebo ktoré mu pripadli [ktorý nadobudol – *neoficiálny preklad*] po začatí konkurzného konania;

…“

5 Nariadenie č. 1346/2000 bolo zrušené a nahradené nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2015/848 z 20. mája 2015 o insolvenčnom konaní (Ú. v. EÚ L 141, 2015, s. 19). Vzhľadom na čas skutkových okolností sporu vo veci samej sa však *ratione temporis* na túto vec uplatňuje len nariadenie č. 1346/2000.

Smernica 2004/38

6 Článok 24 smernice 2004/38, nazvaný „Rovnaké zaobchádzanie“, v odseku 1 stanovuje:

„S výhradou takých osobitných ustanovení, ako sú výslovne uvedené v zmluve a v sekundárnom práve, všetci občania Únie, ktorí sa na základe tejto smernice zdržiavajú na území hostiteľského členského štátu, využívajú rovnaké zaobchádzanie ako so štátnymi príslušníkmi tohto členského štátu v rámci pôsobnosti zmluvy. …“

Nariadenie (EÚ) č. 492/2011

7 Odôvodnenie 1 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 492/2011 z 5. apríla 2011 o slobode pohybu pracovníkov v rámci Únie (Ú. v. EÚ L 141, 2011, s. 1) znie:

„Nariadenie Rady (EHS) č. 1612/68 z 15. októbra 1968 o slobode pohybu pracovníkov v rámci Spoločenstva [Ú. v. ES L 257, 1968, s. 2; Mim. vyd. 05/001, s. 15] bolo opakovane podstatným spôsobom zmenené a doplnené. V záujme jasnosti a prehľadnosti by sa malo toto nariadenie kodifikovať.“

8 Podľa článku 7 ods. 1 a 2 nariadenia č. 492/2011:

„1. S pracovníkom, ktorý je štátnym príslušníkom členského štátu, sa na území iného členského štátu nesmie z dôvodu jeho štátnej príslušnosti zaobchádzať inak ako s tuzemskými pracovníkmi, pokiaľ ide o podmienky zamestnania a pracovné podmienky, najmä odmeňovanie, prepustenie, a ak by sa stal nezamestnaným, opätovné začlenenie do práce alebo zamestnania.

2. Takýto pracovník požíva rovnaké sociálne a daňové výhody ako tuzemskí pracovníci.“

Právo Spojeného kráľovstva

Pravidlá týkajúce sa účinku vyhlásenia konkurzu na dôchodkové nároky vyplývajúce zo schválených dôchodkových systémov

9 Welfare Reform and Pensions Act 1999 (zákon o reforme sociálneho zabezpečenia a dôchodkovej reforme z roku 1999, ďalej len „WRPA 1999“), ktorý nadobudol účinnosť 29. mája 2000, v § 11 stanovuje:

„Účinok konkurzu na dôchodkové nároky: schválené systémy

1. Pokiaľ je na určitú osobu vyhlásený konkurz na základe návrhu na začatie konkurzného konania alebo žiadosti podanej po nadobudnutí účinnosti tohto paragrafu, všetky jej nároky plynúce zo schváleného dôchodkového systému sú vylúčené z konkurznej podstaty.

2. ‚Schválený dôchodkový systém‘ na účely tohto paragrafu znamená:
   a) dôchodkové sporenie registrované v súlade s § 153 Finance Act 2004 [finančný zákon z roku 2004];

…
   h) každý dôchodkový systém s akýmkoľvek opisom, ktorý môže minister stanoviť svojím nariadením;

…“

10 Pokiaľ ide o schválené dôchodkové systémy, konkurzní správcovia môžu podľa § 15 WRPA 1999 na súde žiadať o vrátenie dôchodkových príspevkov považovaných za „neprimerané“.

11 Occupational and Personal Pension Schemes (Bankruptcy) (No. 2) (Regulations) 2002 [nariadenie č. 2 z roku 2002 o zamestnaneckých a osobných dôchodkových systémoch (konkurz)] (ďalej len „nariadenie č. 2/2002“), v § 2 ods. 1 písm. c) stanovuje:

„Predpísané dôchodkové systémy:

1. Predpísanými systémami na účely § 11 ods. 2 písm. h) [WRPA 1999] (‚schválenými dôchodkovými systémami‘) sú systémy…

   …
   c) na ktoré sa vzťahuje § 308A [Income Tax (Earnings and Pensions) Act 2003] [zákon z roku 2003 o dani z príjmu (z miezd a dôchodkov)] (vylúčenie príspevkov do zahraničného dôchodkového sporenia);

…“

12 § 308A Income Tax (Earnings and Pensions) Act 2003 [zákon z roku 2003 o dani z príjmu (z miezd a dôchodkov), ďalej len „ITEPA“] stanovuje:

„Vylúčenie príspevkov do zahraničného dôchodkového sporenia

1. Povinnosť platiť daň z príjmu nevzniká v súvislosti s časťou mzdy, ktorú zamestnávateľ odvádza ako príspevok do zahraničného dôchodkového sporenia spĺňajúceho podmienky za zamestnanca, ktorý je relevantným migrujúcim poistencom dôchodkového sporenia.

2. V odseku 1

‚zahraničné dôchodkové sporenie spĺňajúce podmienky' a

‚dotknutý migrujúci poistenec'

majú rovnaký význam ako príloha 33 finančného zákona z roku 2004 (zahraničné dôchodkové sporenie: výhoda migrujúceho poistenca)."

13 Pojem „zahraničné dôchodkové sporenie" (overseas pension scheme) v zmysle § 308A ITEPA je definovaný v § 150 ods. 7 finančného zákona z roku 2004 takto:

„… ‚zahraničné dôchodkové sporenie' je dôchodkové sporenie (okrem zaregistrovaného dôchodkového sporenia), ktoré

a) je zriadené v krajine alebo na území mimo Spojeného kráľovstva a

b) spĺňa všetky podmienky stanovené na účely tejto hlavy nariadením prijatým daňovými orgánmi (Board of Inland Revenue)."

14 Pension Schemes (Categories of Country and Requirements for Overseas Pension Schemes and Recognised Overseas Pension Schemes) Regulations 2006 [nariadenie z roku 2006 o dôchodkových sporeniach (kategórie krajín a podmienky požadované pre zahraničné dôchodkové sporenia a uznané zahraničné dôchodkové sporenia)] stanovuje, že podmienky uvedené v § 150 ods. 7 písm. b) finančného zákona z roku 2004 sú splnené, ak je sporenie zamestnaneckým dôchodkovým sporením, ak v krajine alebo na území, kde bolo zriadené, existuje orgán, ktorý dozerá na zamestnanecké dôchodkové sporenia a ktorý dozerá na predmetné dôchodkové sporenie a ak je dôchodkové sporenie uznané na daňové účely.

15 Na to, aby mohlo byť kvalifikované ako „zahraničné dôchodkové sporenie spĺňajúce podmienky" (qualifying overseas pension scheme) v zmysle § 308A ITEPA a mohlo tak patriť do pôsobnosti § 11 WRPA 1999, musí zahraničné dôchodkové sporenie spĺňať podmienky uvedené v bode 5 prílohy 33 finančného zákona z roku 2004, ktorého odsek 1 stanovuje:

„Zahraničné dôchodkové sporenie je na účely tejto prílohy dôchodkové sporenie spĺňajúce podmienky, pokiaľ

a) správca sporenia zaslal daňovej správe oznámenie o tom, že ide o zahraničné dôchodkové sporenie, a poskytol daňovej správe dostatočné dôkazy o tom, že ide o zahraničné dôchodkové sporenie;

b) správca sporenia sa zaviazal, že informuje daňovú správu, ak sporenie prestane byť zahraničným dôchodkovým sporením;

c) správca sporenia sa daňovej správe zaviazal, že splní všetky požiadavky, ktoré mu budú uložené, týkajúce sa informovania o konsolidácii dávok…

…“

Pravidlá týkajúce sa účinku konkurzu na dôchodkové nároky vyplývajúce z neschválených dôchodkových systémov

16 § 12 WRPA 1999 stanovuje:

„Účinok konkurzu na dôchodkové nároky: neschválené systémy

1. Minister môže nariadením priamo stanoviť alebo nepriamo umožniť, aby boli nároky určitej osoby vyplývajúce z neschváleného dôchodkového systému vylúčené z majetku tejto osoby, ak je na jej majetok vyhlásený konkurz …

2. Nariadenia prijaté podľa tohto článku môžu stanoviť najmä
   a) vylúčenie nárokov vyplývajúcich z neschváleného dôchodkového systému z majetku jednotlivca,
      i) uznesením vydaným vo veci jeho návrhu určeným súdom alebo
      ii) v súlade s dohodou spĺňajúcou požadované podmienky uzavretou medzi ním a jeho konkurzným správcom;
   b) možnosť, aby súd založil svoje rozhodnutie týkajúce sa takéhoto uznesenia na
      i) potrebách, ktoré môžu mať jednotlivec a jeho rodina v budúcnosti, a
      ii) pravdepodobnosti, že poberá dávky (z dôchodku alebo inak) na základe svojich nárokov, ktoré patria do iných dôchodkových systémov a (ak ide o taký prípad), v rozsahu, v akom sa zdá, že tieto dávky sú dostatočné na uspokojenie týchto potrieb;…“

17 V súlade s § 12 ods. 2 WRPA 1999 § 4 až § 6 nariadenia 2/2002 umožňujú úpadcovi domáhať sa pred súdom, na ktorom sa vedie konkurzné konanie, aby sa z konkurznej podstaty v celom rozsahu alebo čiastočne vylúčili jeho nároky z neschváleného dôchodkového systému, s prihliadnutím na potreby, ktoré tento úpadca a jeho rodina môžu mať v budúcnosti, alebo dohodnúť so správcom konkurznej podstaty dohodu spĺňajúcu požadované podmienky s podobným účinkom.

Spor vo veci samej a prejudiciálne otázky

18 Predtým, ako bol na jeho majetok vyhlásený konkurz, pán M. vykonával svoju činnosť developera v zásade, ak nie výlučne, v Írsku, a to prostredníctvom MMC, spoločnosti založenej podľa írskeho práva.

19 V roku 2002 táto spoločnosť zriadila ako protiplnenie za platbu jediného poistného pánom M vo výške 6 161 256 eur zamestnanecké dôchodkové sporenie vo forme poistenia uzatvoreného s ILA a upraveného írskym právom, na základe ktorého sa ku dňu odchodu pána M. do dôchodku alebo jeho predčasného úmrtia budú poskytovať dávky.

20 Dňa 16. júla 2009 pán M a pani M založili S Industries, spoločnosť podľa írskeho práva, ktorej konateľom bol pán M do 14. apríla 2012 a zamestnancom od 1. decembra 2009 do 31. januára 2011.

21 Notárskou zápisnicou z 31. augusta 2009 S Industries zriadila dôchodkové sporenie upravené írskym právom, z ktorého mali byť poistení zamestnanci tejto spoločnosti, ale ktorého jedinými poistencami v skutočnosti boli pán M, pani M a ich syn RM (ďalej len „dôchodkové sporenie, o ktoré ide vo veci samej“).

22 Toto sporenie bolo zriadené špecificky na to, aby mohlo byť schválené ako dôchodkové sporenie, tak ako je vymedzené írskym daňovým právom.

23 Listom z 28. októbra 2009 írske daňové orgány oznámili MH, že toto sporenie bolo schválené ako dôchodkové sporenie na účely írskej daňovej právnej úpravy s účinnosťou od 30. augusta 2009.

24 Postúpením zo 7. decembra 2009 MMC previedla poistenie uzatvorené s ILA na MH, pána M a pani M ako správcov dôchodkového sporenia, o ktoré ide vo veci samej, aby toto sporenie zabezpečilo pánovi M dôchodok, ktorý bude primeraný vzhľadom na uzatvorené poistenie. Z tohto dôvodu bolo uvedené poistenie začlenené do dôchodkového sporenia, o ktoré ide vo veci samej.

25 V novembri 2010 v nadväznosti na rozpad írskeho trhu s nehnuteľnosťami spoločnosť MMC v Írsku vstúpila do likvidácie na žiadosť National Asset Management Agency (Národná agentúra pre správu aktív, Írsko), ktorá nadobudla dlhy tejto spoločnosti zapísané na účtoch v írskej banke.

26 Od februára 2011 pán M čiastočne žil v Londýne (Spojené kráľovstvo). Od júla 2011 sa pán M a pani M natrvalo presťahovali do Londýna.

27 V období do 31. augusta 2011 správcovia dôchodkového sporenia, o ktoré ide vo veci samej, vykonali viaceré platby v prospech pána M, ktorý dosiahol vek 60 rokov v roku 2010. Na toto sporenie nebol zaplatený žiadny príspevok v mene pána M alebo pani M po ich presťahovaní do Spojeného kráľovstva.

28 V čase svojho presťahovania do Spojeného kráľovstva mal pán M. veľké osobné dlhy najmä voči Národnej agentúre pre správu aktív, pričom celková suma pohľadávok zaťažujúcich jeho majetok prevyšovala podľa konkurzných správcov miliardu eur.

29 Podaním z 26. júla 2011 bol pán M zbavený mandátu správcu dôchodkového sporenia dotknutého vo veci samej, takže MH a pani M zostávajú jedinými správcami tohto sporenia.

30 Od augusta 2011 si pán M prenajal kancelárske priestory v Londýne s cieľom vykonávať poradenské činnosti v oblasti prevodov a výstavby nehnuteľností v Spojenom kráľovstve.

31 Listom z 26. marca 2012 daňový poradca pána M informoval írske daňové orgány o tom, že má v súčasnosti bydlisko v Londýne a predložil daňovým orgánom Spojeného kráľovstva daňové priznanie pána M k DPH za obdobie končiace sa 31. júla 2012, ako aj jeho daňové priznanie k dani z príjmu za obdobie končiace sa 5. apríla 2012.

32 Dňa 13. apríla 2012 bola S Industries zapísaná na základe právnej úpravy Spojeného kráľovstva, a to Companies Act 2006 (zákon o obchodných spoločnostiach z roku 2006) ako zahraničná spoločnosť, ktorá zriadila organizačnú zložku v Spojenom kráľovstve. Zo žiadosti o zápis tejto spoločnosti vyplýva, že dátumom otvorenia tejto organizačnej zložky bol 1. december 2011, že jej sídlo sa nachádzalo v Londýne a že pán M bol jej konateľom a pani M konateľkou a sekretárkou spoločnosti.

33 Dňa 2. novembra 2012 High Court of Justice (England & Wales) [Vrchný súd (Anglicko a Wales), Spojené kráľovstvo] vyhlásil konkurz na majetok pána M na návrh, ktorý v ten istý deň podal samotný pán M.

34 Návrhom podaným na vnútroštátny súd 1. novembra 2018 konkurzní správcovia žiadali v prospech konkurznej podstaty nároky súvisiace s poistením zahrnutým do dôchodkového sporenia, o ktoré ide vo veci samej. Podľa konkurzných správcov toto poistenie malo k 19. augustu 2020 hodnotu 8 462 870,24 eura, čo pán M spochybňuje.

35 Pán M a i. na svoju obranu uviedli, že právo Únie, najmä články 21, 45 a 49 ZFEÚ, článok 24 smernice 2004/38, ako aj článok 7 ods. 2 nariadenia č. 492/2011 stanovujú, že všetky nároky vyplývajúce z dôchodkového sporenia dotknutého vo veci samej sú vylúčené z konkurznej podstaty ako nároky vyplývajúce zo schváleného dôchodkového systému uvedené v § 11 WRPA 1999. Subsidiárne navrhujú, aby vnútroštátny súd nariadil vylúčenie uvedených nárokov z konkurznej podstaty na základe § 12 WRPA 1999.

36 Vnútroštátny súd v prvom rade uvádza, že pokiaľ ide o právnu úpravu Spojeného kráľovstva uplatniteľnú na vec samu, je nesporné, že dôchodkové sporenie, o ktoré ide vo veci samej, nebolo zaregistrované u daňových orgánov Spojeného kráľovstva na základe § 153 finančného zákona z roku 2004, a že uvedené dôchodkové sporenie teda nepredstavuje schválený dôchodkový systém, ako je uvedený v odseku 2 písm. a) § 11 WRPA 1999, nároky z ktorého sú vylúčené z konkurznej podstaty podľa odseku 1 tohto § 11.

37 Tento súd okrem toho uvádza, že cieľom §§ 11 až 16 WRPA 1999 je to, aby dôchodkové nároky boli skonštruované tak, aby s nimi súvisiace daňové zvýhodnenie bolo priznané na účely poskytnutia finančnej podpory jednotlivcom v rámci ich budúceho odchodu do dôchodku, a nie na účely ochrany finančných záujmov veriteľov v prípade osobného konkurzu pred odchodom jednotlivcov do dôchodku, a že s výnimkou takzvaných „nadmerných“ príspevkov sú tieto nároky vylúčené z konkurznej podstaty.

38 Uplatnenie § 11 WRPA 1999 je vo všeobecnosti obmedzené na daňovo schválené sporenia, keďže jednou z vlastností týchto sporení je, že plnenia, ktoré možno poskytovať na ich základe, sú obmedzené.

39 Naopak plnenia, ktoré môžu byť poskytnuté na základe neschválených sporení, ako sú uvedené v § 12 WRPA 1999, nie sú obmedzené, čo by podľa vnútroštátneho súdu mohlo vysvetľovať dôvod, pre ktorý sú tieto sporenia vylúčené z konkurznej podstaty nie v celom ich rozsahu, ale len do výšky primeraných potrieb úpadcu a jeho rodiny a prostredníctvom súhlasu konkurzných správcov alebo súdu, ktorému je v tejto súvislosti ponechaná diskrečná právomoc.

40 Registrácia zahraničného dôchodkového sporenia, akým je sporenie o ktoré ide vo veci samej, na základe § 153 finančného zákona z roku 2004, ktorá vedie k vylúčeniu nárokov vyplývajúcich z tohto sporenia z konkurznej podstaty podľa § 11 ods. 1 WRPA 1999, je v zásade možná. Vedie k daňovým výhodám, akými sú daňové oslobodenie príspevkov na sporenie, ako aj príjmov a zhodnotenia vyplývajúceho z tohto sporenia, ale prináša tiež ťažkosti, akými sú najmä obmedzenie platieb, ktoré môže sporenie uskutočniť bez toho, aby vznikol daňový dlh.

41 V dôsledku toho takáto registrácia nepredstavuje jednoduchú formalitu, ale postup, ktorý má závažné dôsledky.

42 Navyše je zrejmé, že štátni príslušníci členských štátov Európskej únie sú schopní viac než štátni príslušníci Spojeného kráľovstva získať dôchodkové nároky patriace do systémov, ktoré nie sú zaregistrované podľa § 153 finančného zákona z roku 2004.

43 V tejto súvislosti sa vnútroštátny súd domnieva, že správcovia dôchodkového sporenia zriadeného tak, aby spĺňalo podmienky schválenia vyžadované írskou daňovou právnou úpravou, ako je dôchodkové sporenie vo veci samej, nemusia nevyhnutne chcieť, aby toto sporenie spĺňalo aj podmienky schválenia vyžadované daňovou právnou úpravou Spojeného kráľovstva.

44 Okrem toho sa vnútroštátny súd domnieva, že vzhľadom na to, že dôchodkové sporenie, najmä ak ide o zamestnanecké dôchodkové sporenie, ktoré kontroluje inštitúcia so sídlom v krajine alebo na území, na ktorom bolo zriadené, môže byť kvalifikované ako „zahraničné dôchodkové sporenie“ v zmysle § 150 ods. 7 finančného zákona z roku 2004, keďže spĺňa podmienky stanovené nariadením z roku 2006.

45 Keďže správcovia dotknutého dôchodkového sporenia však nepodnikli kroky potrebné na to, aby toto sporenie spĺňalo podmienky uvedené v bode 5. 1 prílohy 33 finančného zákona z roku 2004, ktoré sa týkajú najmä oznámenia sporenia daňovým orgánom Spojeného kráľovstva, preukázania pred týmito orgánmi, že ide o dôchodkové sporenie a záväzok dodržiavať určité požiadavky informovania týchto orgánov, uvedené sporenie nemožno kvalifikovať ako „dôchodkové sporenie spĺňajúce podmienky“ v zmysle § 308A ITEPA, takže nároky vyplývajúce z tohto sporenia nie sú vylúčené z konkurznej podstaty podľa § 11 ods. 1 WRPA 1999.

46 Hoci by tieto podmienky určite nebolo ťažké splniť a v praxi by neznamenali dodržiavanie veľmi závažných požiadaviek, vo všeobecnosti by pre správcov dôchodkového sporenia bolo málo dôležité podniknúť kroky potrebné na to, aby sa toto sporenie mohlo stať „dôchodkovým sporením spĺňajúcim podmienky“ v zmysle § 308A ITEPA.

47 Inak by to bolo len v situácii, ktorá však nie je situáciou, o akú ide vo veci samej, v ktorej sa plánuje platiť príspevky na sporenie poistencami, ktorí sa usadili v Spojenom kráľovstve, alebo na ich účet.

48 Okrem toho sa vnútroštátny súd domnieva, že aj keď možno dôchodkové sporenie sporné vo veci samej kvalifikovať ako „neschválené dôchodkové sporenie“ v zmysle § 12 WRPA 1999, ustanovenia upravujúce vylúčenie nárokov z takého sporenia z konkurznej podstaty sú menej výhodné z hľadiska úpadcu, keďže stanovujú režim menej chrániaci úpadcove nároky na dôchodok, než je režim stanovený v § 11 WRPA 1999 pre schválené dôchodkové sporenia.

49 Pokiaľ ide ďalej o analýzu situácie, o ktorú ide vo veci samej, z hľadiska práva Únie, vnútroštátny súd sa domnieva, že hlavnou otázkou, ktorá vzniká, je otázka, či ustanovenia vnútroštátneho práva v oblasti vylúčenia dôchodkových nárokov z konkurznej podstaty môžu mať akýkoľvek vplyv na právo usadiť sa, alebo či sa na ne vzťahuje iná časť článku 49 ZFEÚ.

50 Uvedený súd uvádza, že pán M a i. v tejto súvislosti tvrdili, že nie je potrebné preukázať, že uvedené ustanovenia vnútroštátneho práva môžu mať odradzujúci účinok na slobodu usadiť sa, ani porovnať situáciu migrujúceho pracovníka v hostiteľskom členskom štáte a v členskom štáte pôvodu.

51 Skôr je potrebné porovnať situáciu migrujúceho pracovníka v hostiteľskom členskom štáte a situáciu štátnych príslušníkov v tom istom členskom štáte. Vylúčenie dôchodkových nárokov z konkurznej podstaty osoby, ktorá uplatnila svoje právo na voľný pohyb, je „sociálnou výhodou“ zaručenou článkom 49 ZFEÚ v spojení s článkom 24 smernice 2004/38.

52 Pred vnútroštátnym súdom však konkurzní správcovia tvrdia, že ustanovenia predmetného vnútroštátneho práva, najmä ustanovenia § 11 WRPA 1999, nepredstavujú, ani posudzované samy osebe, prekážku práva pána M na usadenie sa, keďže tieto ustanovenia ho zjavne neodradili od výkonu tohto práva. Okrem toho sa nepreukázalo, že tieto ustanovenia sú vo všeobecnosti menej výhodné ako príslušné ustanovenia írskeho práva. Pokiaľ ide o článok 24 smernice 2004/38, na účely uplatnenia článku 21 ZFEÚ treba zohľadniť rozlišovanie vnútroštátnych právnych predpisov týkajúcich sa insolventnosti, keďže tieto neboli harmonizované na úrovni práva Únie.

53 Vnútroštátny súd napokon uvádza, že dospel k predbežnému záveru, podľa ktorého vplyv konkurzu na dôchodkové nároky získané vo svojom členskom štáte pôvodu osobou vykonávajúcou právo usadiť sa ako samostatne zárobkovo činná osoba v inom členskom štáte predtým, ako na túto osobu bol vyhlásený konkurz, má dostatočne úzku súvislosť s výkonom uvedeného práva na to, aby sa naň vzťahoval článok 49 ZFEÚ.

54 Tento súd sa domnieva, že ustanovenia práva Spojeného kráľovstva v oblasti vylúčenia dôchodkových nárokov z konkurznej podstaty, podľa ktorých úplnú ochranu upravenú v § 11 WRPA 1999 môžu požívať len tie osoby, ktorým vyplývajú nároky zo schválených dôchodkových systémov, hoci tieto nie sú výslovne koncipované odkazom na štátnu príslušnosť, sa môžu týkať značne vyššieho podielu štátnych príslušníkov členských štátov, ktorí vykonávajú svoje právo usadiť sa v Spojenom kráľovstve, než štátnych príslušníkov Spojeného kráľovstva, a preto prinášajú diskrimináciu pri využívaní sociálnej výhody, ktorá je zakázaná článkom 49 ZFEÚ, ako aj článkom 24 smernice 2004/38.

55 Navyše sa vnútroštátny súd domnieva, že ak by takáto diskriminácia bola konštatovaná Súdnym dvorom v odpovedi na jeho otázky, mohla by byť odstránená výkladom § 11 WRPA 1999 v súlade s právom Únie, ktorý spočíva v rozšírení uplatňovania tohto ustanovenia na dôchodkové sporenie schválené alebo zaregistrované daňovými orgánmi iného členského štátu, keďže tento výklad by tiež bol v súlade s cieľom sledovaným dotknutými ustanoveniami, ktorým je zabezpečiť, že dôchodkové nároky budú v prípade konkurzu plne chránené, iba ak vyplývajú zo systémov schválených alebo zaregistrovaných prípadne uznaných príslušnými daňovými orgánmi v členskom štáte, v ktorom boli zriadené.

56 Za týchto okolností High Court of Justice (England and Wales), Chancery Division (business and property courts, insolvency and companies list) [Vrchný súd (Anglicko a Wales), oddelenie pre daňové a majetkové spory (obchodné a majetkové súdy, register insolventnosti a spoločností), Spojené kráľovstvo] rozhodol prerušiť konanie a položiť Súdnemu dvoru tieto prejudiciálne otázky:

„1. Pokiaľ štátny príslušník členského štátu vykonáva práva, ktoré mu vyplývajú z článkov 21 a 49 ZFEÚ a zo [smernice 2004/38], tým, že sa presťahuje do Spojeného kráľovstva alebo sa tam usadí, je zlučiteľný s týmito ustanoveniami § 11 [WRPA z roku 1999], ktorý vylučuje z konkurznej podstaty dôchodkové nároky [vyplývajúce] z dôchodkových sporení vrátane tých, ktoré sú zriadené a schválené na daňové účely v inom členskom štáte, v závislosti od

toho, či je dôchodkové sporenie v čase konkurzu registrované v súlade s § 153 [finančného zákona z roku 2004] alebo predpísané podľa § 2 [nariadenia č. 2/2002], a tým schválené na daňové účely v Spojenom kráľovstve?

2. Je v rámci [tejto] odpovede… dôležité alebo nevyhnutné:
   a) určiť, či sa osoba presťahovala do Spojeného kráľovstva primárne preto, aby vyhlásila bankrot v Spojenom kráľovstve?
   b) vziať do úvahy i) ochranu, ktorú môže mať úpadca k dispozícii v súvislosti s neschválenými dôchodkovými sporeniami v zmysle § 12 WRPA z roku 1999, a ii) možnosť vymôcť určité sumy zo schválených dôchodkových systémov, ktorú majú konkurzní správcovia?
   c) vziať do úvahy požiadavky, ktoré musia spĺňať dôchodkové sporenia registrované a schválené na daňové účely v Spojenom kráľovstve?“

O prejudiciálnych otázkach

Úvodné pripomienky

57 Na úvod treba v prvom rade uviesť, že ako uvádza aj vnútroštátny súd, Súdny dvor má naďalej právomoc podľa článku 86 ods. 2 Dohody o vystúpení Spojeného kráľovstva Veľkej Británie a Severného Írska z Európskej únie a z Európskeho spoločenstva pre atómovú energiu (Ú. v. EÚ L 29, 2020, s. 7, ďalej len „dohoda o vystúpení“) na rozhodovanie o tomto návrhu na začatie prejudiciálneho konania, keďže tento bol podaný pred ukončením prechodného obdobia, teda obdobia, ktoré uplynulo 31. decembra 2020.

58 Okrem toho keďže je nesporné, že pán M je občan Únie z dôvodu svojej írskej štátnej príslušnosti, ktorý v súlade s právom Únie využil svoje právo na pobyt v Spojenom kráľovstve pred uplynutím uvedeného prechodného obdobia a že tam má naďalej bydlisko aj po tomto období, má sa na neho na základe článku 10 ods. 1 písm. a) dohody o vystúpení vzťahovať ochrana poskytovaná touto dohodou.

59 V súlade s článkom 25 ods. 1 dohody o vystúpení má pán M ako samostatne zárobkovo činná osoba vo svojom „hostiteľskom štáte“, t. j. v Spojenom kráľovstve, s výhradou obmedzení uvedených v článkoch 51 a 52 ZFEÚ, ktoré nie sú relevantné v rámci konania vo veci samej, najmä práva zaručené článkom 49 ZFEÚ, medzi ktoré patrí „právo zahájiť a vykonávať samostatnú zárobkovú činnosť“.

60 V druhom rade, keďže vnútroštátny súd žiada o odpoveď na svoje otázky z hľadiska článkov 21 a 49 ZFEÚ, ako aj článku 24 ods. 1 smernice 2004/38, treba určiť, ktoré z týchto ustanovení sa uplatňujú v situácii, o akú ide vo veci samej.

61 Podľa ustálenej judikatúry je článok 21 ods. 1 ZFEÚ, ktorý všeobecným spôsobom formuluje právo každého občana Únie slobodne sa pohybovať a zdržiavať na území členských štátov, osobitne vyjadrený v článku 45 ZFEÚ týkajúcom sa voľného pohybu pracovníkov, v článku 49 ZFEÚ týkajúcom sa slobody usadiť sa a v článku 56 ZFEÚ týkajúcom sa slobodného poskytovania služieb. Preto, či sa na konanie vo veci samej vzťahuje článok 45 ZFEÚ, článok 49 ZFEÚ alebo článok 56 ZFEÚ, nebude potrebné, aby sa Súdny dvor vyjadril k výkladu článku 21 ZFEÚ (pozri v tomto zmysle najmä rozsudky z 11. septembra 2007, Schwarz a Gootjes-Schwarz, C-76/05, EU:C:2007:492, bod 34, ako aj z 11. septembra 2007, Komisia/Nemecko, C-318/05, EU:C:2007:495, bod 35 a citovanú judikatúru).

62 Okrem toho v súlade s ustálenou judikatúrou sloboda usadiť sa štátnych príslušníkov jedného členského štátu na území iného členského štátu zahŕňa prístup k samostatne zárobkovým činnostiam a ich výkonu (rozsudky z 21. februára 2006, Ritter-Coulais, C-152/03, EU:C:2006:123, bod 19, ako aj zo 14. marca 2019, Jacob a Lennertz, C-174/18, EU:C:2019:205, bod 21 a citovaná judikatúra).

63 Štátni príslušníci jedného členského štátu majú predovšetkým právo vyplývajúce priamo zo Zmluvy o FEÚ opustiť svoj štát pôvodu na účely odchodu na územie iného členského štátu a zdržiavať sa na jeho území na účely výkonu hospodárskej činnosti (rozsudok z 1. apríla 2008, Vláda Francúzskeho spoločenstva a valónska vláda, C-212/06, EU:C:2008:178, bod 44).

64 Vzhľadom na tieto zásady však treba konštatovať, že na vec samu sa nepochybne vzťahuje článok 49 ZFEÚ.

65 Je totiž nesporné, že pred vyhlásením konkurzu v Spojenom kráľovstve pán M opustil Írsko, kde vykonával samostatnú zárobkovú hospodársku činnosť hlavne alebo dokonca výlučne na írskom trhu s cieľom usadiť sa na území Spojeného kráľovstva na účely výkonu tej istej činnosti na trhu tohto štátu.

66 Okrem toho konanie vo veci samej sa týka dôchodkových nárokov vyplývajúcich pánovi M z dôchodkového sporenia, ktoré sú výsledkom samostatnej zárobkovej činnosti vykonávanej v jeho členskom štáte pôvodu predtým, ako sa usadil v hostiteľskom členskom štáte (pozri analogicky rozsudok zo 14. marca 2019, Jacob a Lennertz, C-174/18, EU:C:2019:205, bod 22).

67 Z toho vyplýva, že článok 49 ZFEÚ je jasne uplatniteľný na skutkové okolnosti, o aké ide vo veci samej, takže v súlade s judikatúrou citovanou v bode 61 tohto rozsudku nie je potrebné, aby sa Súdny dvor vyjadril k výkladu článku 21 ZFEÚ.

68 To isté platí, pokiaľ ide o článok 24 ods. 1 smernice 2004/38, ktorý odráža článok 18 ZFEÚ tým, že zakotvuje všeobecnú zásadu zákazu diskriminácie na základe štátnej príslušnosti, ktorá sa uplatňuje na všetkých občanov Únie, ktorí sa na základe tejto smernice zdržiavajú na území hostiteľského členského štátu.

69 Keďže sa totiž článok 24 ods. 1 smernice 2004/38 podľa jeho znenia uplatňuje len „s výhradou takých osobitných ustanovení, ako sú výslovne uvedené v zmluve a v sekundárnom práve“, toto ustanovenie sa neuplatní samostatne, ak existuje osobitné pravidlo zákazu diskriminácie stanovené Zmluvou o FEÚ, ktoré by sa uplatňovalo na dotknutú situáciu (pozri v tomto zmysle rozsudok zo 6. októbra 2020, Jobcenter Krefeld, C-181/19, EU:C:2020:794, bod 78 a citovanú judikatúru).

70 Z judikatúry vyplýva, že zásada zákazu diskriminácie na základe štátnej príslušnosti bola vykonaná osobitným pravidlom v oblasti voľného pohybu pracovníkov článkom 45 ZFEÚ, v oblasti slobody usadiť sa článkom 49 ZFEÚ a v oblasti slobodného poskytovania služieb článkami 56 až 62 ZFEÚ (pozri v tomto zmysle rozsudky z 24. mája 2011, Komisia/Luxembursko, C-51/08, EU:C:2011:336, bod 80, a z 18. júna 2019, Rakúsko/Nemecko, C-591/17, EU:C:2019:504, bod 40, ako aj citovanú judikatúru).

71 Keďže situácia, o ktorú ide vo veci samej, jednoznačne spadá pod zásadu zákazu diskriminácie na základe štátnej príslušnosti, ktorú v oblasti slobody usadiť sa vykonáva osobitné pravidlo obsiahnuté v článku 49 ZFEÚ, nie je potrebné, aby sa Súdny dvor vyjadril k výkladu článku 24 ods. 1 smernice 2004/38.

72 Prejudiciálne otázky preto treba preskúmať len z hľadiska článku 49 ZFEÚ.

73 Treba preto konštatovať, že svojimi dvomi otázkami, ktoré treba preskúmať spoločne, sa vnútroštátny súd v podstate pýta, či sa má článok 49 ZFEÚ vykladať v tom zmysle, že bráni ustanoveniu práva členského štátu, ktoré v zásade úplné a automatické vylúčenie dôchodkových nárokov vyplývajúcich z dôchodkového sporenia z konkurznej podstaty podmieňuje požiadavkou, že v čase konkurzu bolo predmetné dôchodkové sporenie schválené na daňové účely v tomto štáte, ak je táto požiadavka uložená v situácii, v ktorej občan Únie, ktorý pred vyhlásením svojho osobného bankrotu využil svoje právo voľného pohybu, keď sa trvalo usadil v tom istom štáte s cieľom, aby tam vykonával samostatnú zárobkovú činnosť, má dôchodkové nároky z dôchodkového sporenia zriadeného a schváleného na daňové účely v členskom štáte svojho pôvodu.

O existencii obmedzení slobody usadiť sa

74 Na úvod treba pripomenúť, ako vyplýva z návrhu na začatie prejudiciálneho konania, že konanie vo veci samej sa týka írskeho štátneho príslušníka pána M, voči ktorému bolo v Spojenom kráľovstve začaté konkurzné konanie v súlade s článkom 3 nariadenia č. 1346/2000, keďže sa tam presťahoval a premiestnil tam centrum svojich hlavných záujmov v nadväznosti na premiestnenie svojich činností v odvetví nehnuteľností predtým, ako tam bol na neho vyhlásený konkurz.

75 V tejto súvislosti treba zdôrazniť, že skutočnosť, že v súlade s pravidlom o príslušnom práve stanoveným v článku 4 nariadenia č. 1346/2000 je § 11 WRPA 1999 záväzný ako pravidlo patriace do *lex fori concursus*, vôbec neznamená, že toto ustanovenie nepodlieha preskúmaniu, pokiaľ ide o jeho súlad so základnými slobodami zaručenými Zmluvou o FEÚ.

76 Hoci hmotné právo týkajúce sa insolventnosti, keďže nie je predmetom harmonizácie na úrovni práva Únie, zostáva v súčasnosti vo veľkej miere v právomoci členských štátov, členské štáty sú povinné pri výkone tejto právomoci dodržiavať právo Únie, vrátane základných slobôd zaručených Zmluvou o FEÚ.

77 Ako uvádza vnútroštátny súd, pravidlá práva Spojeného kráľovstva v oblasti insolventnosti upravujúce majetok, ktorý je predmetom zabavenia, stanovujú v podstate dva druhy ochrany dôchodkových nárokov úpadcu.

78 Prvá ochrana, ktorú pán M a i. nazývajú „zlatá ochrana“, stanovená v § 11 WRPA 1999 pre nároky vyplývajúce zo „schválených dôchodkových systémov“, medzi ktoré patria dôchodkové sporenia zaregistrované na základe § 153 finančného zákona z roku 2004 a „zahraničné dôchodkové sporenia spĺňajúce podmienky“ v zmysle § 308A ITEPA, je úplnou ochranou, keďže v zásade sú z konkurznej podstaty vylúčené všetky dôchodkové nároky a automaticky, keďže úpadca má nárok na takéto vylúčenie hneď, ako sú splnené podmienky daňovej právnej úpravy, pokiaľ ide o dotknuté sporenie, aj keď v rámci ochrany uvedenej v § 11 WRPA 1999 na jednej strane príspevky nazývané „nadmerné“ môžu konkurzní správcovia vymáhať v prospech konkurznej podstaty a na druhej strane platby, ktoré môže vykonávať správca dôchodkového sporenia bez vzniku daňového dlhu, sú obmedzené.

79 Naopak druhá ochrana, ktorú pán M a i., nazývajú „bronzová ochrana“, stanovená v § 12 WRPA 1999 pre nároky vyplývajúce z „neschválených dôchodkových systémov“, je ochranou čiastočnou, keďže dôchodkové nároky sú vylúčené z konkurznej podstaty len do výšky budúcich potrieb úpadcu a jeho rodiny, a diskrečnou, keďže o výhodu tohto vylúčenia musí úpadca požiadať a musí byť udelená buď konkurzným správcom, alebo prostredníctvom uznesenia o vylúčení vydaným súdom, ktorý má v tejto súvislosti diskrečnú právomoc.

80 Pokiaľ ide o otázku, či v situácii, o akú ide vo veci samej, § 11 WRPA 1999 tým, že zamieta vylúčenie dôchodkových nárokov z konkurznej podstaty, ako je upravené v tomto ustanovení, obsahuje obmedzenie slobody usadiť sa zakotvenej v článku 49 ZFEÚ, treba uviesť, že tento článok zabezpečuje štátnym príslušníkom jedného členského štátu, ktorí chcú vykonávať samostatnú zárobkovú činnosť v inom členskom štáte vnútroštátne zaobchádzanie, a zakazuje akúkoľvek diskrimináciu na základe štátnej príslušnosti, ktorá je prekážkou pre prístup k takejto činnosti alebo pre jej vykonávanie. Preto sú zakázané akékoľvek obmedzenia samostatnej zárobkovej činnosti štátnych príslušníkov iných členských štátov, ktoré spočívajú v rozdielnom zaobchádzaní so štátnymi príslušníkmi iných členských štátov v porovnaní s vlastnými štátnymi príslušníkmi, stanovené v zákonoch, iných právnych predpisoch alebo správnych opatreniach členského štátu alebo vyplývajúce z uplatnenia takéhoto ustanovenia alebo správnej praxe (pozri v tomto zmysle rozsudok z 8. júna 1999, Meeusen, C-337/97, EU:C:1999:284, bod 27).

81 V tejto súvislosti treba pripomenúť, že z ustálenej judikatúry vyplýva, že pravidlo rovnosti zaobchádzania stanovené tak v článku 45 ZFEÚ, ako aj v článku 7 nariadenia č. 492/2011 zakazuje nielen zjavnú diskrimináciu na základe štátnej príslušnosti, ale aj akúkoľvek skrytú formu diskriminácie, ktorá v dôsledku uplatnenia iných kritérií rozlišovania v skutočnosti vedie k rovnakému výsledku (rozsudok z 10. októbra 2019, Krah, C-703/17, EU:C:2019:850, bod 23 a citovaná judikatúra).

82 V tomto kontexte Súdny dvor spresnil, že ustanovenie vnútroštátneho práva, aj keď sa bez rozdielu uplatňuje na všetkých pracovníkov bez ohľadu na ich štátnu príslušnosť, treba považovať za nepriamo diskriminačné, ak je samotnou svojou povahou spôsobilé viac sa dotknúť pracovníkov, ktorí sú štátnymi príslušníkmi iných členských štátov, ako tuzemských pracovníkov a v dôsledku toho hrozí, že podstatnejšie znevýhodní prvých uvedených pracovníkov, pokiaľ nie je objektívne odôvodnené a primerané sledovanému cieľu (rozsudok z 10. októbra 2019, Krah, C-703/17, EU:C:2019:850, bod 24 a citovaná judikatúra).

83 Na to, aby bolo možné určité opatrenie kvalifikovať ako nepriamo diskriminačné, nie je nevyhnutné, aby zvýhodňovalo všetkých vnútroštátnych príslušníkov alebo znevýhodňovalo len štátnych príslušníkov iných členských štátov s výnimkou vlastných vnútroštátnych príslušníkov (rozsudok z 5. decembra 2013, Zentralbetriebsrat der gemeinnützigen Salzburger Landeskliniken, C-514/12, EU:C:2013:799, bod 27).

84 Z tohto hľadiska nie je potrebné preukázať, že sa predmetné ustanovenie v praxi dotýka podstatne väčšej časti migrujúcich pracovníkov. Stačí konštatovať, že toto ustanovenie je spôsobilé takýto účinok vyvolať (rozsudok z 18. decembra 2014, Larcher, C-523/13, EU:C:2014:2458, bod 33; pozri v tomto zmysle tiež rozsudok z 2. apríla 2020, PF a i., C-830/18, EU:C:2020:275, body 31 a 32).

85 Hoci zásady, ktoré zakotvuje judikatúra pripomenutá v bodoch 80 až 84 tohto rozsudku, ktorá je jadrom argumentácie uvedenej pánom M a ktorú vnútroštátny súd v rámci jeho predbežného posúdenia veci samej v podstate považuje za relevantnú, boli v nadväznosti najmä na rozsudok z 23. mája 1996, O'Flynn (C-237/94, EU:C:1996:206, bod 21), rozvinuté v špecifickom rámci

pravidla rovnosti zaobchádzania zapísaného tak v článku 45 ZFEÚ, ako aj v článku 7 nariadenia č. 492/2011, tieto sa neuplatnia iba na migrujúcich pracovníkov, ale uplatnia sa tiež *mutatis mutandis* v rámci článku 49 ZFEÚ na migrujúce samostatne zárobkovo činné osoby, ako je pán M (pozri v tomto zmysle rozsudok zo 14. marca 2019, Jacob a Lennertz, C-174/18, EU:C:2019:205, bod 23).

86 V tejto súvislosti treba pripomenúť, že všetky ustanovenia Zmluvy týkajúce sa voľného pohybu osôb majú za cieľ uľahčiť vykonávanie zárobkovej činnosti akejkoľvek povahy štátnymi príslušníkmi členských štátov na území Únie a odporujú im tie opatrenia, ktoré by mohli znevýhodňovať týchto štátnych príslušníkov v prípade, že chcú vykonávať hospodársku činnosť na území iného členského štátu (rozsudky z 21. februára 2006, Ritter-Coulais, C-152/03, EU:C:2006:123, bod 33, a z 1. apríla 2008, Vláda Francúzskeho spoločenstva a valónska vláda, C-212/06, EU:C:2008:178, bod 44 a citovaná judikatúra).

87 Vzhľadom na zásady zakotvené judikatúrou pripomenutou v bodoch 80 až 84 tohto rozsudku treba konštatovať, podobne ako to v podstate robí vnútroštátny súd, že hoci je uplatniteľný bez rozlišovania na migrujúcich pracovníkov a tuzemských pracovníkov, vylúčenie z výhody podľa § 11 WRPA 1999 z dôvodu samotnej povahy tohto ustanovenia a najmä toho, že toto ustanovenie neumožňuje požiadať o schválenie zahraničného dôchodkového sporenia po vyhlásení konkurzu, čo prislúcha overiť vnútroštátnemu súdu, môže v praxi mať nepriaznivý dopad na podstatne väčší podiel migrujúcich pracovníkov než tuzemských pracovníkov a v dôsledku toho hrozí, že znevýhodní najmä prvých uvedených, takže toto vnútroštátne ustanovenie sa musí považovať za nepriamo diskriminujúce, pokiaľ nie je objektívne odôvodnené a primerané cieľu, ktorý sleduje.

88 Ako totiž uvádza vnútroštátny súd, tuzemské samostatne zárobkovo činné osoby požívajú vo všeobecnosti ochranu stanovenú v § 11 WRPA 1999, pokiaľ ide o ich dôchodkové nároky vyplývajúce z dôchodkových sporení zriadených a naakumulovaných v Spojenom kráľovstve, keďže najčastejšie z dôvodu daňových výhod, ktoré z nich vyplývajú podľa daňového práva Spojeného kráľovstva, sú tieto sporenia zaregistrované na účely § 153 finančného zákona z roku 2004, a teda sú v Spojenom kráľovstve schválené na daňové účely.

89 Naproti tomu migrujúce samostatne zárobkovo činné osoby disponujú vo väčšine prípadov dôchodkovými nárokmi vyplývajúcimi z dôchodkových sporení zriadených a schválených na daňové účely v ich členskom štáte pôvodu alebo v inom členskom štáte, v ktorom boli ekonomicky aktívne, ktoré vo všeobecnosti nebudú schválené na daňové účely v Spojenom kráľovstve, takže tiež vzhľadom na nemožnosť podať žiadosť o schválenie po vyhlásení konkurzu pre tieto sporenia, čo prislúcha overiť vnútroštátnemu súdu, dôchodkové nároky vyplývajúce z týchto sporení požívajú najčastejšie iba výhodu ochrany uvedenú v § 12 WRPA 1999 pre neschválené dôchodkové systémy, ktorá je zjavne obmedzenejšia.

90 Podľa vnútroštátneho súdu správcovia takýchto zahraničných dôchodkových sporení vo všeobecnosti nepodniknú potrebné kroky, aj keď tieto kroky samy osebe nie sú ťažko realizovateľné na to, aby tieto sporenia boli okrem iného schválené v Spojenom kráľovstve na účely plnenia individuálnych potrieb niektorých z ich poistencov prostredníctvom registrácie dotknutého sporenia podľa § 153 finančného zákona z roku 2004 alebo splnenia podmienok požadovaných na to, aby tieto sporenia predstavovali „dôchodkové sporenia spĺňajúce podmienky“, v zmysle § 308A ITEPA.

91 Vnútroštátny súd však uvádza, že registrácia zahraničných dôchodkových sporení, ako je sporenie sporné vo veci samej, podľa § 153 finančného zákona z roku 2004 je v zásade možná, ale predstavuje postup, ktorý môže mať závažné dôsledky, keďže spôsobuje určité nevýhody súvisiace najmä s obmedzením platieb, ktoré možno z tohto sporenia uskutočniť bez toho, aby vznikol daňový dlh.

92 Tento súd tiež poznamenáva, že aj keď v praxi podmienky vyžadované na to, aby takéto zahraničné dôchodkové sporenia boli schválené ako „zahraničné dôchodkové sporenia spĺňajúce podmienky“ v zmysle § 308A ITEPA, neznamenajú dodržanie veľmi závažných požiadaviek, napriek tomu na strane správcov týchto sporení je vo všeobecnosti malý záujem o prijatie krokov potrebných na to, aby tieto sporenia spĺňali požadované podmienky s výnimkou ak, čo nie je prípad konania vo veci samej, sa zamýšľa vyplácať príspevky na sporenie poistencami, alebo na účet poistencov, ktorí sa usadili v Spojenom kráľovstve.

93 Za týchto podmienok treba dospieť k záveru, že § 11 WRPA 1999 tým, že podriaďuje priznanie výhody v zásade úplného a automatického vylúčenia dôchodkových nárokov z konkurznej podstaty podmienke predchádzajúceho získania schválenia dôchodkového sporenia, z ktorého vyplývajú tieto nároky, na daňové účely a to aj vtedy, keď ako vo veci samej, ide o dôchodkové sporenie zriadené a už schválené v členskom štáte pôvodu dotknutého občana Únie, pred jeho trvalým usadením sa v Spojenom kráľovstve, odporuje pravidlu rovnosti zaobchádzania zapísanému v článku 49 ZFEÚ, a preto predstavuje prekážku slobody usadiť sa, zakázanú týmto ustanovením, s výnimkou, ak táto prekážka je odôvodnená vzhľadom na právo Únie.

94 Tento výklad nie je spochybnený tvrdeniami, ktoré uvádzajú konkurzní správcovia.

95 V prvom rade treba zamietnuť tvrdenie založené v podstate na ustálenej judikatúre Súdneho dvora a najmä na bodoch 24 a 25 rozsudku z 27. januára 2000, Graf (C-190/98, EU:C:2000:49), podľa ktorého nemožno tvrdiť, že vnútroštátna právna úprava, o ktorú ide vo veci samej, môže odradiť samostatne zárobkovo činnú osobu od využitia svojej slobody usadiť sa, pokiaľ v prípade neskoršieho konkurzného konania v hostiteľskom členskom štáte hrozí, že jej dôchodkové nároky nebudú mať adekvátnu ochranu, pretože v čase využitia tejto slobody je konkurz budúcou a hypotetickou udalosťou, ktorú treba v zmysle tejto judikatúry považovať za veľmi náhodnú a nepriamu okolnosť.

96 Primeraná ochrana dôchodkových nárokov, ktoré naakumuloval občan Únie v členskom štáte pôvodu, v prípade konkurzu je faktorom, ktorý môže tento občan zohľadniť pri prijímaní rozhodnutia o premiestnení do iného členského štátu na účely trvalého výkonu zárobkovej činnosti, najmä ak tento občan už naakumuloval dôchodkové nároky vo svojom členskom štáte pôvodu alebo v inom členskom štáte, v ktorom bol ekonomicky aktívny.

97 Konkurz ekonomicky aktívneho a samostatne zárobkovo činného migrujúceho pracovníka preto, hoci vo všeobecnosti predstavuje budúcu a hypotetickú udalosť v čase, keď tento pracovník vykonáva svoje právo na voľný pohyb, nemožno považovať za príliš neistú a nepriamu okolnosť na to, aby sa vylúčilo, že predmetné vnútroštátne opatrenie môže byť prekážkou slobody usadiť sa.

98 Po druhé nemožno prijať ani argumentáciu, podľa ktorej osoba, ktorá sa dobrovoľne sťahuje do iného členského štátu s cieľom vyhlásiť konkurz alebo s vedomím svojho pravdepodobného konkurzu v tomto štáte, nemôže byť v žiadnom prípade oprávnená napadnúť režim insolventnosti tohto členského štátu predstavujúci *lex fori concursus* na základe základnej slobody zaručenej Zmluvou o FEÚ.

99 Aj za predpokladu, že pán M tým, že sa usadil v Spojenom kráľovstve, mal v úmysle vyhlásiť tam svoj osobný bankrot, aby najmä alebo hlavne mohol mať prospech z určitých výhod, ktoré priznáva právo Spojeného kráľovstva o insolventnosti, ako napríklad relatívne krátka lehota dvanástich mesiacov, po ktorej uplynutí je úpadca v zásade oslobodený od konkurzu, zatiaľ čo táto lehota je podľa konkurzných správcov v Írsku dvanásť rokov, treba konštatovať, že spis, ktorý má k dispozícii Súdny dvor neobsahuje žiadny údaj umožňujúci prijať záver o existencii „zneužívania práva“ alebo o akomkoľvek „podvode“ na strane pána M v zmysle judikatúry Súdneho dvora (pozri najmä rozsudok z 9. marca 1999, Centros, C-212/97, EU:C:1999:126, bod 24).

100 Je nesporné, že pán M pred svojím osobným bankrotom skutočne premiestnil centrum svojich hlavných záujmov z Írska do Spojeného kráľovstva, pričom prevzal všetky dôsledky takejto voľby vrátane podliehania daňovým predpisom tejto krajiny, čo malo okrem iného za následok, že súdy Spojeného kráľovstva mali právomoc začať konkurzné konanie, ktoré sa ho týka, v súlade s článkom 3 nariadenia č. 1346/2000, takže mu nemožno vytýkať ani to, že by sa rozhodol pre „forum shopping“.

101 V treťom rade podľa konkurzných správcov pán M nemôže prostredníctvom odvolávania sa na základnú slobodu vyberať si, čo mu vyhovuje, teda „cherry picking“, ktorý by mu umožnil vytvoriť režim platobnej neschopnosti „na svoj štýl“ prostredníctvom výberu prvkov režimu platobnej neschopnosti stanoveného právom Spojeného kráľovstva, ktoré sú pre neho priaznivé, a odmietaním tých, ktoré sú pre neho menej priaznivé, keďže takýto prístup by narušil potrebný účinok nariadenia č. 1346/2000.

102 V tejto súvislosti okrem toho, čo už bolo uvedené v bodoch 75 a 76 tohto rozsudku, je potrebné uviesť, že hoci je § 11 WRPA 1999 súčasťou širšieho súboru pravidiel Spojeného kráľovstva týkajúcich sa insolventnosti, z ktorých niektoré sú pre úpadcu priaznivejšie ako iné, toto ustanovenie v rozsahu, v akom stanovuje systém ochrany dôchodkových nárokov vyplývajúcich zo schválených dôchodkových systémov zjavne výhodnejšie pre úpadcu než systém stanovený v § 12 WRPA 1999 uplatniteľný na dôchodkové nároky vyplývajúce z neschválených dôchodkových systémov, musí byť ako také v súlade so základnými slobodami.

103 V štvrtom a poslednom rade treba tiež zamietnuť argumentáciu, podľa ktorej § 11 WRPA 1999 nepatrí do pôsobnosti článku 49 ZFEÚ, keďže tento § 11 sa uplatňuje až po tom, ako bola vykonaná sloboda usadiť sa, teda v čase konkurzu migrujúceho pracovníka. Okrem toho možnosť existencie prekážky nemôže byť spochybnená len z dôvodu, že uvedený § 11 zjavne nemal na pána M odradzujúci účinok, keďže ten sa napriek tomu istému paragrafu v Spojenom kráľovstve usadil.

104 V tejto súvislosti treba uviesť, že skutočnosť, že migrujúci pracovník po vyhlásení konkurzu nemôže podať, pokiaľ ide o jeho dôchodkové nároky vyplývajúce z dôchodkového sporenia schváleného v jeho členskom štáte pôvodu alebo v inom členskom štáte, v ktorom bol ekonomicky aktívny, žiadosť o priznanie výhody v zásade úplného a automatického vylúčenia z konkurznej podstaty, aké uvádza § 11 WRPA 1999, je na prvý pohľad schopná spraviť výkon slobody usadiť sa takýmto migrujúcim pracovníkom tým, že sa trvalo usídli v Spojenom kráľovstve, menej atraktívnym bez toho, aby bolo potrebné skúmať, či v situácii, o akú ide vo veci samej, pán M v skutočnosti bol odradený od usídlenia sa v Spojenom kráľovstve alebo nie z dôvodu existencie tejto právnej úpravy.

105 Navyše podľa ustálenej judikatúry Súdneho dvora články Zmluvy týkajúce sa voľného pohybu tovarov, osôb, služieb a kapitálu sú pre Úniu základnými ustanoveniami a akákoľvek, čo i nevýznamná prekážka takejto slobody sa zakazuje (rozsudok z 5. decembra 2013, Zentralbetriebsrat der gemeinnützigen Salzburger Landeskliniken, C-514/12, EU:C:2013:799, bod 34 a citovaná judikatúra).

O existencii odôvodnenia obmedzenia slobody usadiť sa

106 Ako je uvedené v bode 93 tohto rozsudku, § 11 WRPA 1999 v rozsahu v akom podriaďuje priznanie výhody v zásade úplného a automatického vylúčenia dôchodkových nárokov z konkurznej podstaty požiadavke predchádzajúceho získania schválenia dôchodkového sporenia, z ktorého vyplývajú tieto nároky, na daňové účely, a to aj keď ide, ako vo veci samej, o dôchodkové sporenie zriadené a už schválené v členskom štáte pôvodu dotknutého občana Únie, odporuje pravidlu rovnosti zaobchádzania zapísanému v článku 49 ZFEÚ, a preto predstavuje prekážku slobody usadiť sa zakázanú týmto ustanovením, s výnimkou ak je taká prekážka odôvodnená vzhľadom na právo Únie, čo je preto potrebné preskúmať.

107 V tejto súvislosti treba pripomenúť, že z ustálenej judikatúry Súdneho dvora vyplýva, že obmedzenie základnej slobody zaručenej Zmluvou o FEÚ môže byť napriek tomu prípustné, ale len pod podmienkou, že dotknuté vnútroštátne opatrenie zodpovedá naliehavému dôvodu všeobecného záujmu, je vhodné na zabezpečenie dosiahnutia sledovaného cieľa a nejde nad rámec toho, čo je na jeho dosiahnutie nevyhnutné (rozsudok z 3. februára 2021, Fussl Modestraße Mayr, C-555/19, EU:C:2021:89, bod 52 a citovaná judikatúra).

108 Okrem toho, keďže § 11 WRPA 1999 predstavuje obmedzenie slobody usadiť sa z dôvodu jeho nepriamo diskriminačnej povahy na základe štátnej príslušnosti, takéto obmedzenie je prípustné len vtedy, ak je objektívne odôvodnené a primerané sledovanému cieľu (rozsudok z 10. októbra 2019, Krah, C-703/17, EU:C:2019:850, bod 24 a citovaná judikatúra).

109 Keďže však preskúmanie objektívne odôvodnenej povahy predmetného obmedzenia v podstate zodpovedá preskúmaniu vzťahujúcemu sa na prípadné odôvodnenie naliehavým dôvodom všeobecného záujmu, vyplýva z toho, že tieto dve preskúmania sa musia vykonať rovnakým spôsobom (pozri v tomto zmysle rozsudok z 3. februára 2021, Fussl Modestraße Mayr, C-555/19, EU:C:2021:89, bod 105).

O existencii naliehavého dôvodu všeobecného záujmu, ktorý môže odôvodniť obmedzenie slobody usadiť sa

110 Na úvod je potrebné uviesť, že vláda Spojeného kráľovstva v rámci tohto konania nepodala písomné pripomienky a že z usmernení služby pre insolvenciu vyplýva, že podľa tohto verejného orgánu Spojeného kráľovstva sa ukladá povinnosť rovnakého zaobchádzania s dôchodkovými sporeniami uznanými alebo schválenými v členských štátoch, takže nároky vyplývajúce z týchto sporení musia požívať výhodu vylúčenia z konkurznej podstaty uvedenú v § 11 WRPA 1999, čo znamená, ako to uvádza pán M, že podľa posúdenia uvedenej služby sa predmetná nerovnosť zaobchádzania nemôže odôvodňovať z hľadiska naliehavého dôvodu všeobecného záujmu.

111 Okrem toho, hoci vnútroštátny súd v návrhu na začatie prejudiciálneho konania osobitne neanalyzuje prípadné odôvodnenie predmetného obmedzenia z hľadiska naliehavého dôvodu všeobecného záujmu, tento súd uvádza, pokiaľ ide o cieľ § 11 WRPA 1999, že dôchodkové nároky

sú koncipované a s tým súvisiaca daňová výhoda je priznaná na účely poskytnutia finančnej podpory jednotlivcom v rámci ich budúceho dôchodku, a nie s cieľom chrániť veriteľov v prípade konkurzu jednotlivcov pred ich dôchodkom a že s výnimkou príspevkov nazývaných „nadmerné“ sú tieto nároky vylúčené z konkurznej podstaty.

112 Vzhľadom na tento cieľ Európska komisia v podstate tvrdí, že ako naliehavý dôvod všeobecného záujmu môže byť zohľadnený cieľ sociálnej politiky spojený so zabezpečením určitej úrovne dôchodkových nárokov pre úpadcu, aby sa mu umožnilo disponovať primeraným príjmom a vyhnúť sa tak tomu, aby sa stal záťažou pre štát.

113 Hoci s výhradou overenia vnútroštátnym súdom možno takýto naliehavý dôvod všeobecného záujmu uznať, zdá sa, že tento dôvod musí byť s ohľadom na špecifický cieľ § 11 WRPA 1999 spresnený tak, že jeho cieľom je zabezpečiť spravodlivú rovnováhu medzi primeranou ochranou záujmov úpadcu a ochranou finančných záujmov veriteľov úpadcu, ktoré spočívajú v aspoň čiastočnom vymožení ich pohľadávky z konkurznej podstaty.

O proporcionalite obmedzenia slobody usadiť sa

114 Hoci cieľ vyváženej ochrany nevyhnutne kolidujúcich záujmov úpadcu a jeho veriteľov, pokiaľ ide o dôchodkové nároky úpadcu, ktorý sleduje § 11 WRPA 1999, môže predstavovať naliehavý dôvod všeobecného záujmu, je ešte potrebné, ako už bolo pripomenuté v bode 107 tohto rozsudku, aby obmedzenie slobody usadiť sa, ktoré prináša toto vnútroštátne ustanovenie, mohlo byť odôvodnené, aby toto obmedzenie bolo vhodné na zabezpečenie dosiahnutia sledovaného cieľa a aby nešlo nad rámec toho, čo je na jeho dosiahnutie nevyhnutné.

115 Vzniká najmä otázka, či obmedzenie slobody usadiť sa, ktoré obsahuje § 11 WRPA 1999, je vhodné na zabezpečenie dosiahnutia cieľa, ktorý sleduje, a nejde nad rámec toho, čo je nevyhnutné na jeho dosiahnutie, keďže toto ustanovenie obmedzuje výhodu v zásade úplného a automatického vylúčenia z konkurznej podstaty, ktorú stanovuje, iba na dôchodkové nároky vyplývajúce z dôchodkových systémov schválených na daňové účely v Spojenom kráľovstve, s výnimkou najmä dôchodkových nárokov vyplývajúcich z dôchodkových systémov schválených na daňové účely nie v Spojenom kráľovstve, ale v členskom štáte Únie, ako je členský štát pôvodu migrujúceho pracovníka, o ktorého dôchodkové nároky ide, ktoré sú predmetom čiastočného a diskrečného vylúčenia z konkurznej podstaty podľa § 12 WRPA 1999.

116 V tejto súvislosti prináleží vnútroštátnemu súdu, aby posúdil, či v prípade dôchodkových systémov, ktoré už boli schválené na daňové účely v členskom štáte Únie a nie v Spojenom kráľovstve, je požiadavka dodatočného schválenia takýchto dôchodkových systémov daňovými orgánmi Spojeného kráľovstva, ktoré predchádza konkurzu, ako podmienka, ktorá musí byť splnená na to, aby dotknuté dôchodkové nároky mohli požívať výhodu vylúčenia stanovenú v § 11 WRPA 1999, primeraná cieľu, ktorý toto ustanovenie sleduje.

117 V tomto kontexte treba uviesť, že ak by cieľom takejto požiadavky bolo obmedziť vylúčenie z konkurznej podstaty na nároky vyplývajúce z dôchodkových systémov, ktoré sú regulované a kontrolované, táto požiadavka by mohla ísť nad rámec toho, čo je nevyhnutné, keďže by mala za následok vyňatie z výhody vylúčenia dôchodkových nárokov vyplývajúcich z dôchodkových sporení schválených na daňové účely v členskom štáte a nie v Spojenom kráľovstve, keďže tieto sporenia sú tiež regulované a kontrolované, hoci prípadne iným spôsobom.

118 Okrem toho bude úlohou vnútroštátneho súdu posúdiť, či existuje vzťah medzi daňovými pravidlami týkajúcimi sa právnej úpravy a dohľadu nad dôchodkovými sporeniami a cieľom dotknutého vnútroštátneho ustanovenia, ktorým, zdá sa, je zabezpečenie spravodlivej rovnováhy medzi záujmami úpadcu súvisiacimi s vylúčením jeho dôchodkových nárokov z konkurznej podstaty a záujmami veriteľov súvisiacimi s maximálnym zahrnutím týchto nárokov do konkurznej podstaty.

119 Požiadavka daňového schválenia dôchodkového sporenia ako podmienka na získanie určitých daňových výhod spojených s príspevkami na takéto sporenie a s plneniami, ktoré z neho vyplývajú, totiž, zdá sa, nemá súvis s uložením tej istej požiadavky mimo akéhokoľvek daňového kontextu ako podmienky na získanie výhody v zásade úplného a automatického vylúčenia z konkurznej podstaty stanoveného v § 11 WRPA 1999, najmä ak, ako je to v prípade situácie, o akú ide vo veci samej, úpadca nepožaduje žiadnu z týchto daňových výhod.

120 Inými slovami, hoci v daňovom kontexte by požiadavka schválenia dôchodkového systému mohla byť odôvodnená, aby bolo možné obmedziť a kontrolovať daňové výhody, ktoré s tým súvisia, takáto logika by mohla chýbať, ak by takáto požiadavka bola uložená v osobitnom kontexte insolventnosti, a to najmä vzhľadom na pravidlá určujúce majetok, ktorý je predmetom zabavenia.

121 Okrem toho, ak by cieľom tejto požiadavky schválenia na daňové účely, čo musí overiť vnútroštátny súd, bolo zabezpečiť, aby dôchodkový systém, z ktorého úpadca vyvodzuje nároky, je systémom, ktorý je predmetom určitej publicity, takže tieto nároky nebudú neoprávnene odňaté veriteľom úpadcu, uvedené ustanovenie by išlo nad rámec toho, čo je nevyhnutné, ak by sa potvrdilo, že ako to tvrdí Komisia, právo Spojeného kráľovstva o insolventnosti stanovuje, že pri začatí konkurzného konania je úpadca povinný deklarovať pred konkurznými správcami všetky svoje aktíva, vrátane dôchodkových nárokov, ktoré by mohol získať zo zahraničného dôchodkového systému.

122 Okrem toho, ako tvrdia konkurzní správcovia, ak by uloženie povinnosti schválenia zahraničného dôchodkového sporenia už schváleného v členskom štáte predchádzajúceho konkurzu v Spojenom kráľovstve malo za cieľ umožniť britským daňovým orgánom overiť, či je dotknutý dôchodkový systém zahraničným dôchodkovým sporením, ktoré bolo skutočne schválené, takáto povinnosť by mohla ísť nad rámec toho, čo je nevyhnutné. Ak totiž, ako je to v situácii vo veci samej, daňové orgány členského štátu, v ktorom bolo dôchodkové sporenie zriadené, písomne a jednoznačne potvrdzujú, že toto sporenie bolo skutočne schválené v súlade s daňovou právnou úpravou tohto členského štátu, uloženie kontroly, ktorej cieľom je zabezpečiť, aby skutočne došlo k tomuto schváleniu, by bolo nadbytočné a javilo by sa ako neprimerané, keďže daňové orgány členských štátov sú viazané povinnosťou vzájomnej dôvery.

123 Napokon obmedzenie, ktoré obsahuje § 11 WRPA 1999, sa zdá byť neprimerané aj v prípade, čo tiež prináleží overiť vnútroštátnemu súdu, ak podmienka daňového schválenia musí byť nevyhnutne splnená najneskôr v okamihu vyhlásenia konkurzu, čím vylučuje, aby úpadca požiadal o schválenie predmetného zahraničného dôchodkového sporenia po tomto dátume, aby mohol využiť vylúčenie nárokov vyplývajúcich z tohto sporenia, ktoré stanovuje toto ustanovenie, z konkurznej podstaty.

124 Vzhľadom na všetko, čo bolo uvedené vyššie, treba na položené otázky odpovedať tak, že článok 49 ZFEÚ sa má vykladať v tom zmysle, že bráni ustanoveniu práva členského štátu, ktoré v zásade úplné a automatické vylúčenie dôchodkových nárokov vyplývajúcich z dôchodkového sporenia z konkurznej podstaty podmieňuje požiadavkou, že v čase konkurzu bolo predmetné

dôchodkové sporenie schválené na daňové účely v tomto štáte, ak je táto požiadavka uložená v situácii, v ktorej občan Únie, ktorý pred vyhlásením svojho osobného bankrotu využil svoje právo voľného pohybu, keď sa trvalo usadil v tom istom štáte s cieľom, aby tam vykonával samostatnú zárobkovú činnosť, má dôchodkové nároky z dôchodkového sporenia zriadeného a schváleného na daňové účely v členskom štáte svojho pôvodu, s výnimkou ak obmedzenie slobody usadiť sa, ktoré uvedené vnútroštátne ustanovenie obsahuje, je odôvodnené, keďže zodpovedá naliehavému dôvodu všeobecného záujmu, je schopné zabezpečiť dosiahnutie cieľa, ktorý sleduje, a nejde nad rámec toho, čo je potrebné na dosiahnutie tohto cieľa.

O trovách

125 Vzhľadom na to, že konanie pred Súdnym dvorom má vo vzťahu k účastníkom konania vo veci samej incidenčný charakter a bolo začaté v súvislosti s prekážkou postupu v konaní pred vnútroštátnym súdom, o trovách konania rozhodne tento vnútroštátny súd. Iné trovy konania, ktoré vznikli v súvislosti s predložením pripomienok Súdnemu dvoru a nie sú trovami uvedených účastníkov konania, nemôžu byť nahradené.

Z týchto dôvodov Súdny dvor (tretia komora) rozhodol takto:

Článok 49 ZFEÚ sa má vykladať v tom zmysle, že bráni ustanoveniu práva členského štátu, ktoré v zásade úplné a automatické vylúčenie dôchodkových nárokov vyplývajúcich z dôchodkového sporenia z konkurznej podstaty podmieňuje požiadavkou, že v čase konkurzu bolo predmetné dôchodkové sporenie schválené na daňové účely v tomto štáte, ak je táto požiadavka uložená v situácii, v ktorej občan Únie, ktorý pred vyhlásením svojho osobného bankrotu využil svoje právo voľného pohybu, keď sa trvalo usadil v tom istom štáte s cieľom, aby tam vykonával samostatnú zárobkovú činnosť, má dôchodkové nároky z dôchodkového sporenia zriadeného a schváleného na daňové účely v členskom štáte svojho pôvodu, s výnimkou ak obmedzenie slobody usadiť sa, ktoré uvedené vnútroštátne ustanovenie obsahuje, je odôvodnené, keďže zodpovedá naliehavému dôvodu všeobecného záujmu, je schopné zabezpečiť dosiahnutie cieľa, ktorý sleduje, a nejde nad rámec toho, čo je potrebné na dosiahnutie tohto cieľa.

Podpisy